

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80>
(дата звернення: 23.10.2019).

10. Пугач А. Шляхи удосконалення інформаційно-аналітичної діяльності в системі державного управління України. *Вісник Національної академії державного управління*. 2010. №4. С. 94-101.
11. Чукут С.А. Магістерська програма з електронного урядування як сучасний інституційний механізм реформування державного управління. *Електронне урядування: міжнародний науковий фаховий журнал*. 2010. №1. С. 29-37.

Стельмах Х.І.
студентка магістратури
юридичного факультету
Тернопільського національного
економічного університету
науковий керівник д.іст.н., професор кафедри
інформаційної та соціокультурної діяльності ТНЕУ
Гомотюк О.Є.

СПЕЦИФІКА МЕРЕЖЕВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Американський учений Д. С. Робертсон висунув тезу: «Цивілізація – це інформація» [1, с. 37]. Наскільки розповсюдження і збільшення об'ємів інформації впливає на життя та соціальну структуру суспільства? М. Кастельс, даючи відповідь, висуває концепцію «мережевого (віртуального) суспільства». Серцевиною його соціальної структури буде комунікаційна організація, де вже не інформація як така, а базовий засіб її розповсюдження стає основним об'єднуючим і систематизуючим чинником.. Ось чому соціальною сутністю нового суспільства «є навіть не домінування інформації чи знання, а зміна у напрямках їх використання, у результаті чого головної ролі у житті людей набувають глобальні, «мережеві» структури, що відтісняють колишні форми особистісної та матеріальної залежності» [2, с. 293]. Це означає, що мережева структура трансформуюється у форму організації життєдіяльності суспільства. Ми, не виходячи з мережі, можемо працювати, відпочивати, розважатись, керувати фінансовими потоками, спілкуватися з різноманітними організаціями (аж до «електронних урядів», які вже існують), голосувати, брати участь в акціях і т. д. І справа у тому породжуються «віртуальне мислення», нова соціальна самоідентифікацію.

Інтернет-комунікація змогла охопити всі сфери суспільного життя і підпорядкувати собі його структуру. Всесвітня комп'ютерна мережа переформатувала фундаментальні підвалини соціального буття, створивши замість «простору місць» новий соціальний «простір потоків», які фактично існують поза часом і простором [2, с. 70].

У «мережевому суспільстві», за М. Кастельсом, «віртуальний час» не лише стискується, переводячи все у режим 'on line', але й відповідно «обробляється». При цьому він набуває «колажного» характеру, адже при його трансформації величезні потоки інформації, що передаються одночасно, перетворюються на «гіпертекст», але оскільки його потік стає безперервним, то досягнути його звичайному споживачеві уже неможливо, гіпертекст стає для нього просто ефемерним [2, с. 67–69].

У цих нових умовах організації суспільного часу і простору вже на інших засадах відбувається соціальна стратифікація суспільства. Замість «мережових співтовариств» формуються умови для виникнення «мережевого суспільства» взагалі, яке, на відміну від існуючих до цього часу держави і суспільства, підпорядковує всі інші соціальні структури (державні інститути, ринок з його атрибутами тощо).

Ключову роль у цих процесах відіграє масова комунікація. З її допомогою особистість адаптується до умов та вимог певної соціальної групи, скоріше, пристосовується до тих соціальних ролей, які актуалізуються як приклади для наслідування, залучаються до культурної спадщини та сьогоденного соціокультурного контексту, вчиться поважати спільні цінності. Мережеве суспільство «розмиває» звичні соціальні ознаки суспільних груп та прошарків, тож спрощується їх взаємна професійна і соціальна інтеграція, а самі соціальні групи набувають більш відкритого й універсального характеру.

Більшість західних теоретиків сходиться на тому, що соціальний зміст віртуалізації полягає не просто у висуненні на перший план технічних засобів комунікації, а в одночасному ігноруванні цього змісту заради символічних форм інституціональних установ, що домінують у комунікації. Іншими словами, не «суцільна комп'ютеризація життя віртуалізує суспільство, а віртуалізація суспільства комп'ютеризує життя» [3, с. 184]. Специфікою мережевого спілкування є інтерактивність, мультимедійність, анонімність і велика роль образу у побутуванні світової спільноти.

Отже, дослідники констатують новий вид спілкування «мережеву комунікацію», що наш погляд є важливою для вивчення, оскільки може продукувати конфліктогенний, патогенний, позаморальний контент, можливе свавілля в оприлюдненні інформації. Серед наслідків мережевої комунікації назвемо хакерство, інтернет-адикцію, тролінг (віртуальне хуліганство). Усе це приводить до розуміння фундаментальних змін, яких зазнає інформація й комунікація у мережевому середовищі.

Список використаних джерел

1. Чічановський А. А., Шкляр В. І. Світ інформації: особистість, суспільство, держава. Київ. Москва: Слов'янський діалог, 1995. 52 с.
2. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / Пер. с англ., под науч. ред. О.И. Шкаратана / М. Кастельс. – М.: Высш. шк. экономики. Москва, 2000. 820 с.
3. Бодрийяр Ж. Симулякри і симуляція / Пер. з франц. В. Ховхуна / Ж. Бодрийяр. Київ: Основи, 2004. – 284 с.